

Veselības inspekcija

Higiēnas prasības izglītības iestādēm

Covid-19 izplatības mazināšanas aspektā

Sabiedrības veselības departamenta vadītāja
Solvita Muceniece

2020.gada 17.decembris

Veselības inspekcija

Trīs pamata lietas

- 1) PERSONU HIGIĒNA un DISTANCĒŠANĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒ**
- 1) IEKŠTELPU GAISA KVALITĀTE**
- 2) IESTĀDES TELPU UN KOPLIETOŠANAS VIRSMU TĪRĪBA**

Veselības inspekcija

Administratīvie pasākumi

- ✓ Uzraudzīt darbinieku un bērnu **prombūtnes iemeslus**
- ✓ Nodrošināt nepieciešamo **atbalstu bērniem**, piemēram pareizai roku mazgāšanai u.tml.
- ✓ Nodrošināt pietiekamu **informācijas pieejamību** darbiniekiem un vecākiem
- ✓ **Sadarboties** ar SPKC epidemiologiem
- ✓ **Iesaistīties kontaktpersonu noteikšanā**
- ✓ **Būt gataviem** dažādiem situācijas scenārijiem

Veselības inspekcija

Distancēšanās Covid-19 infekcijas ierobežošanai

No 1. līdz 4. klasei tiek nodrošināti ne mazāk kā **3 m²** no mācību norises telpas platības

Sejas maskas - no 4.janvāra skolā izmanto arī **bērni no 7 gadu** vecuma

- **Ministru kabineta 2020. gada 6. novembra rīkojums Nr.655 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu" 5.13.2.2 punkts**

Veselības inspekcija

Telpu platība

Minimālā platība viena izglītojamā vietai:

- ✓ mācību telpā — 2 m²
- ✓ telpā, kurā veic ķīmijas, fizikas vai dabaszinību laboratorijas vai praktiskos darbus, – 2,4 m²
- ✓ mājturības, dizaina un tehnoloģiju kabinetā – 3 m²
- ✓ sporta zālē — 8 m²
- ✓ datorklasē – 3 m²

- Minētās prasības ir obligātas no 2023. gada 1. septembra

Veselības inspekcija

Iekštelpu gaisa kvalitāte

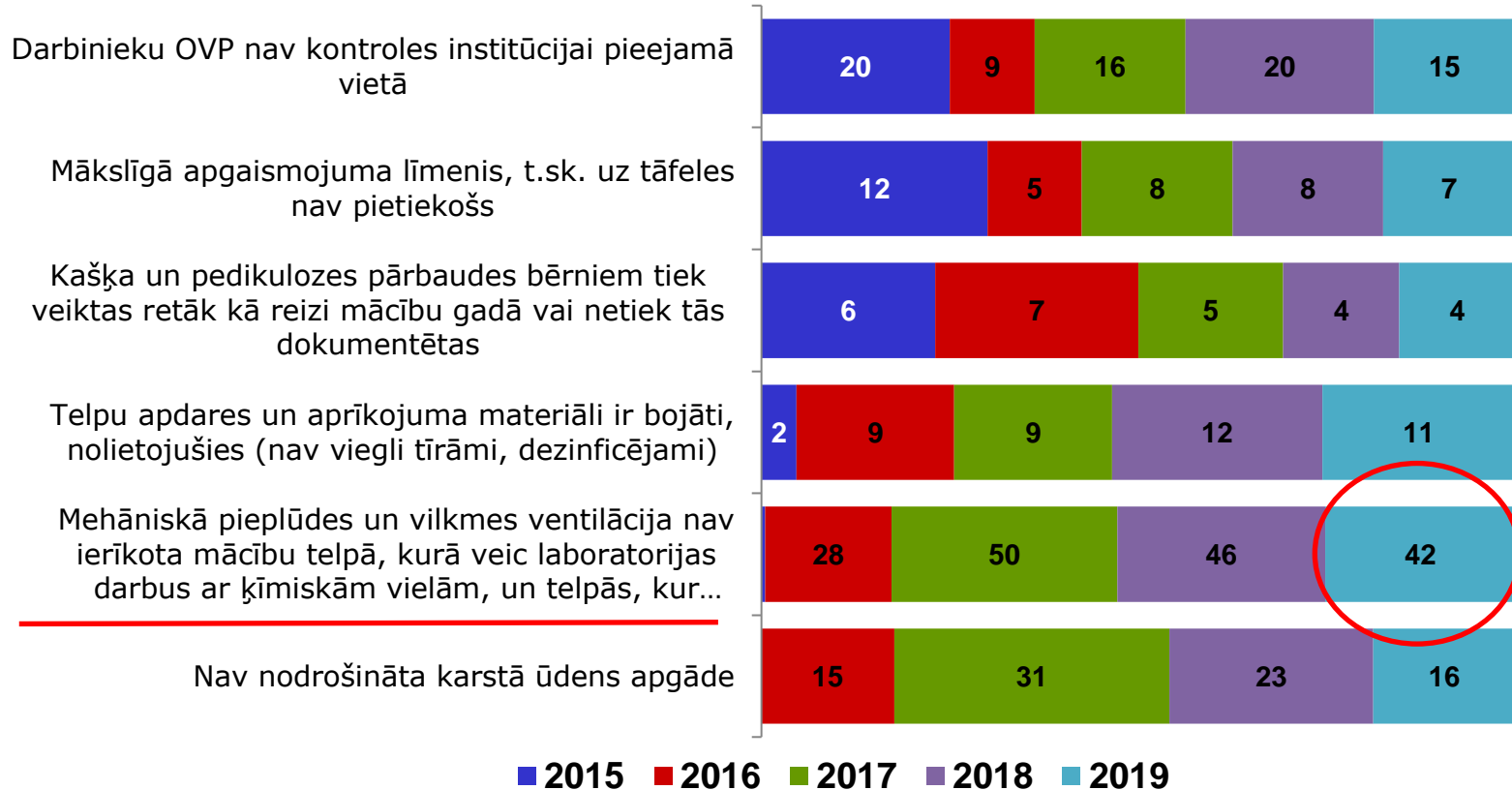
Skolēnu skaitam nodarbību laikā jābūt atbilstošam mācību telpas izmēriem, lai nodrošinātu pietiekamu gaisa cirkulāciju telpā un optimālu iekštelpu gaisa kvalitāti

Sasmacis jeb sastāvējies gaiss **rada pastiprinātu risku infekcijas saslimšanām**, jo nevēdinātā telpā uzkrājas vīrusi un patogēnās baktērijas, kuras izplata inficētie cilvēki, t.sk. bezsimptomu nēsātāji

Veselības inspekcija

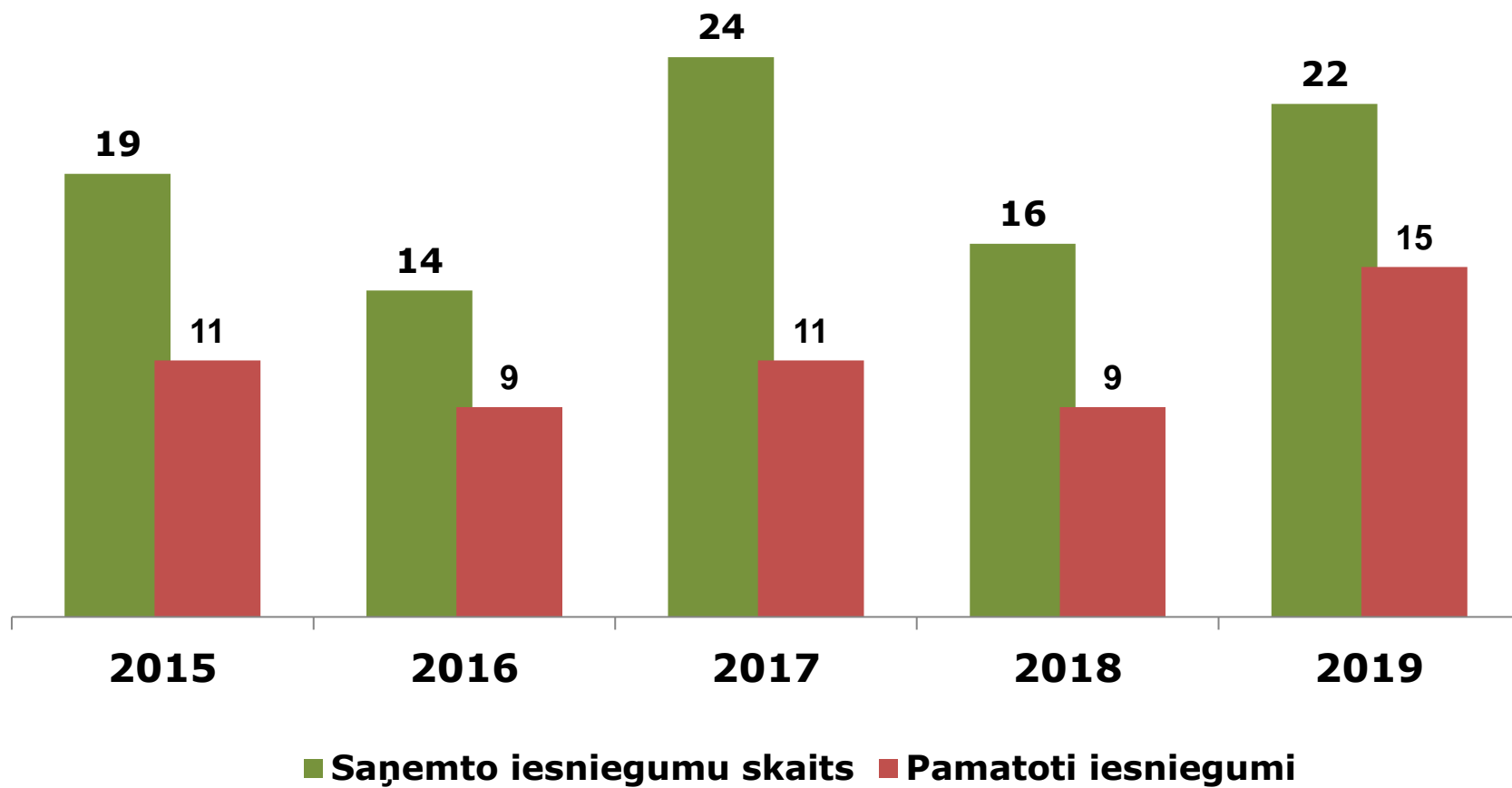
Plānveida kontrolēs biežāk konstatēto prasību neatbilstību īpatsvara (%) dinamika skolās

Veselības inspekcija

Statistikas dati par sūdzībām

Veselības inspekcija

Saņemtās sūdzības par skolām 2019. gadā

Nepietiekama ventilācija/ vēdināšana klasēs – 5

Citas hig.pras. – 5

(piem., apgaismojums telpu platība, pirmā palīdzības organizēšana, ēdināšanas organizācija)

Grauzēji/ insekti (prusaki, blusas, blaktis) – 4

Utis (pedikuloze) bērniem – 3

Neatbilstošas mēbeles (pārāk augstas) - 1

Troksnis no kafejnīcas / ventil. sist. – 1

Pieaug sūdzību skaits par neventilētām telpām un sasmakušu gaisu

Veselības inspekcija

Iestādes telpas

Telpu apdarei un aprīkojumam izmanto **viegli tīrāmus un dezinficējamus materiālus**

-Viena no biežākajām neatbilstībām – nav viegli tīrāmas un dezinficējamas virsmas

Samazina kopīgi lietoto virsmu un priekšmetu skaitu
(skārienjutīgie ekrāni, datori, tastatūras, peles, papīrs)

Veselības inspekcija

Telpu uzkopšana

Lai nodrošinātu higiēnas prasības, iestādē izstrādā telpu **uzkopšanas plānu** (bieža neatbilstības – nav plāns)

Uzkopj ne retāk kā **reizi dienā**:

- ✓ **dušas telpu** - divreiz dienā
- ✓ **ēdamzāli** - pēc katras ēdienreizes
- ✓ **mācību telpu** - pēc katras mācību maiņas pēdējās stundas
- ✓ **garderobi** - pēc katras mācību maiņas sākuma
- ✓ **tualeti** - pēc katra starpbrīža, izmantojot atbilstošus dezinfekcijas līdzekļus

Veselības inspekcija

Telpu uzkopšana

Atsevišķu uzkopšanas inventāru (dušām un tualetēm)

Dezinfekcijas līdzekļus un inventāru, kas paredzēts telpu uzkopšanai, uzglabā īpaši tam **paredzētā vietā**

Veselības inspekcija

Dezinfekcijas līdzekļu veidi

Virsmu dezinfekcijas līdzekļi
Instrumentu dezinfekcijas līdzekļi
Roku dezinfekcijas līdzekļi
Pacientu ādas dezinfekcijas līdzekļi

Lietošanai gatavi (oriģināli fasēti) – šķidri, izsmidzināmi, putas, salvetes
Šķidri vai pulverveida **koncentrāti**

Par piemērotākā dezinfekcijas līdzekļa izvēli konkrētajam mērķim vislabāk konsultēties ar izplatītāju vai ražotāju

Veselības inspekcija

Personu higiēna

Tualetes telpas nodrošinātas:

ar tualetes papīru
salvetēm

šķidrām ziepēm vai citu roku mazgājamo līdzekli
roku žāvēšanas ierīci vai susināšanas līdzekļiem

✓ **Spirtu saturoši roku
dezinfekcijas līdzekļi
(70 % etanols)**

✓ **Roku mazgāšana ir primāra**

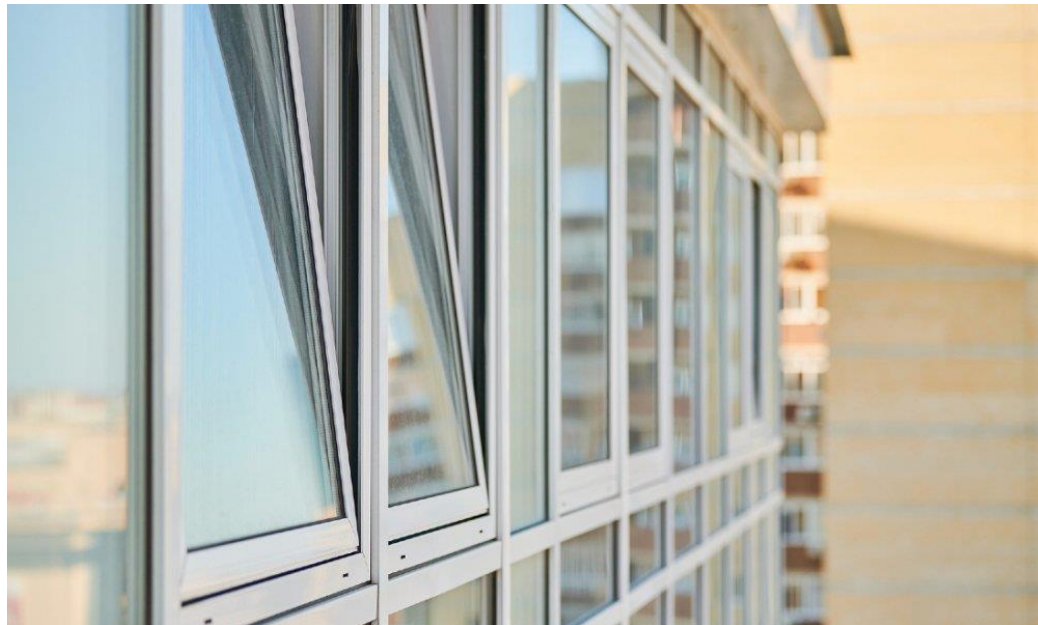

Veselības inspekcija

Ventilācija

Mehāniskā pieplūdes un vilkmes ventilācija (tualetēs un dušās, ķīmijas kabinets - velkmes skapis)

Dabiskā ventilācija jeb **vēdināšana**

Veselības inspekcija

Vēdināšana

Izglītības iestādēs **mācību telpas** vēdina pēc katras mācību stundas vismaz 10 minūtes (ziemā – vismaz 5 minūtes)

Gaiteni, atpūtas un rekreācijas telpu pēc katra starpbrīža vēdina vismaz 10–20 minūtes (ziemā – vismaz 5 minūtes)

- Vēdinot telpu, logam ir jābūt atvērtam līdz galam, Puspavērts logs nenodrošina atbilstošu vēdināšanu

Veselības inspekcija

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

**Veselības ministrijas ESF projekts
„Kompleksi veselības veicināšanas un slimību profilakses
pasākumi” (Nr. 9.2.4.1/16/I/001) darbība Nr.6.1.16
IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU VIDES KVALITĀTES UN DROŠUMA
PĒTĪJUMS**

Mērķis: izvērtēt skolu iekštelpu **CO₂ koncentrāciju** un **ventilācijas kvalitāti**.

Laiks: 2017. gada oktobris – 2022. gada decembris.

Sasniegtā mērķauditorija: 21 skola gadā; kopā 109 skolas.

Rezultāts: sagatavoti uz pierādījumiem balstīti ieteikumi iekštelpu gaisa kvalitātes uzlabošanai skolās.

Rezultātu izvērtējums: skolu aptaujas anketa par ieteikumu iedzīvināšanu/izmaiņām/uzlabojumiem izglītības iestādē.

Veselības inspekcija

Vispārīga informācija

- 1. posmā** 2017./2018. mācību gadā – 20 skolas, datu apstrādei derīgi 56 mācību telpu rezultāti;
 - 2. posmā** 2018./2019. mācību gadā – 21 izglītības iestāde, 62 kabinetu monitoringa rezultāti;
 - 3. posmā** 2019./2020. mācību gadā – 20 skolas, derīgi 59 mācību telpu rezultāti
- Kopā apsekoja 61 mācību iestāde. Iekštelpu gaisa kvalitātes monitorings īstenots 177 mācību telpās**

Veselības inspekcija

Pētījuma rezultāti

CO₂ koncentrācija

PVO rekomendācijas:

vidējais CO₂ līmenis mācību telpās – līdz 1000 ppm

> 2000 ppm

29 (16 %) mācību telpas

< 1500 < ppm

132 (75 %) mācību telpas

<1000 ppm

16 (9 %) mācību telpas

Vidējās CO₂ koncentrācijas vidējais rādītājs 1589,2 ppm

Veselības inspekcija

Pētījuma rezultāti

Ventilācijas apjoms

PVO rekomendācijas:

ventilācijas apjoms: optimāli – 7 l/s, minimāli – 3 l/s

< 3 l/s

53 (30 %) mācību telpas

3 – 7 l/s

102 (58 %) mācību telpas

> 7 l/s

12 (22 %) mācību telpas

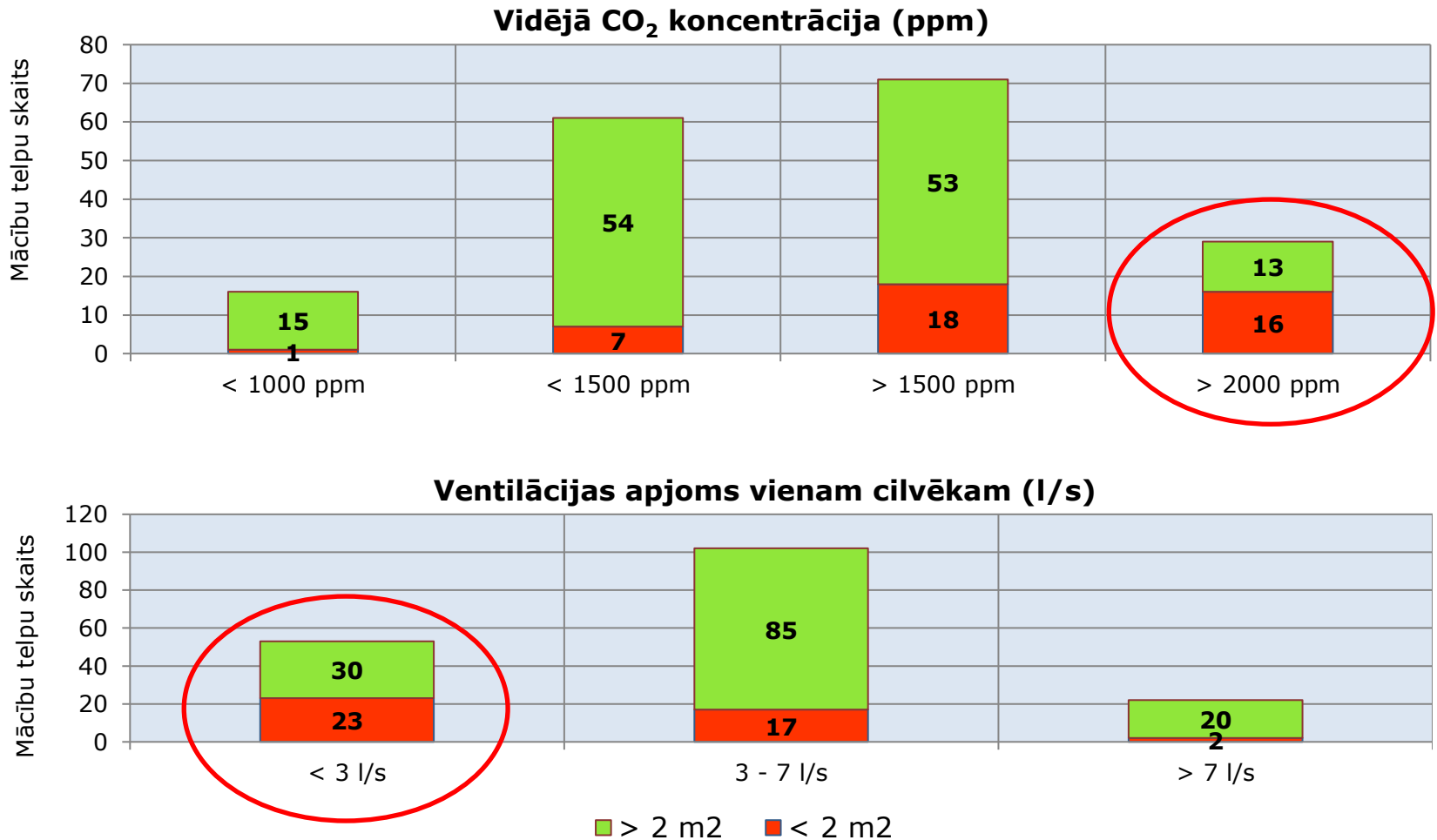
Ventilācijas apjoma vidējais rādītājs 4,3 l/s

Veselības inspekcija

Ventilācijas kvalitāti ietekmējošie faktori

Viena izglītojamā vietas platība*

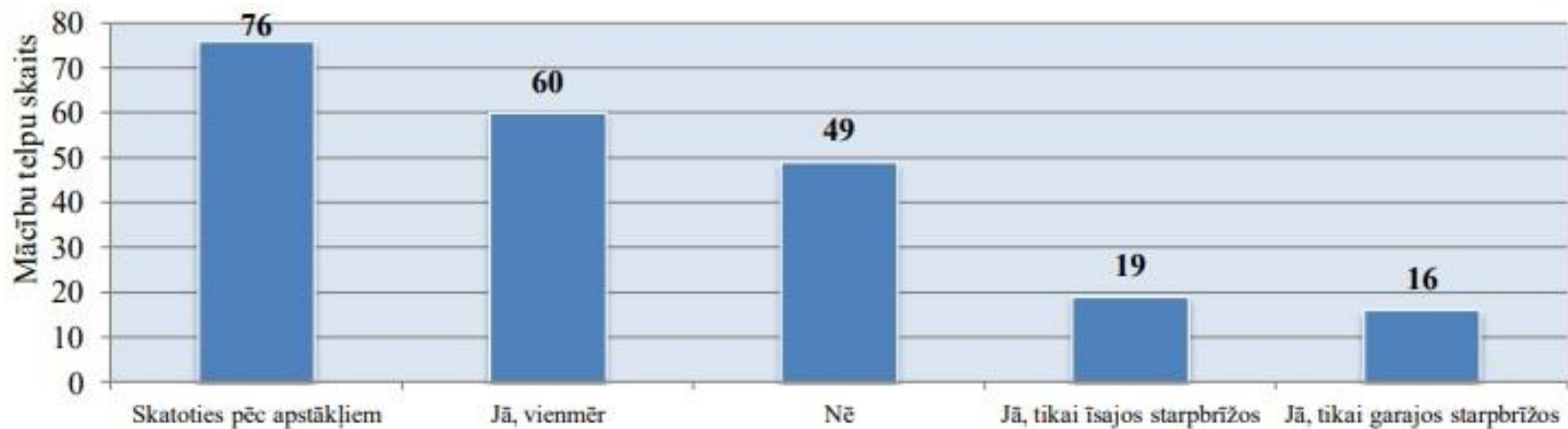
* MK 27.12.2002. noteikumu Nr.610 „Higiēnas prasības izglītības iestādēm, kas īsteno vispārējās pamatizglītības, vispārējās vidējās izglītības, profesionālās pamatizglītības, aradizglītības vai profesionālās vidējās izglītības programmas” 24. punkta prasība – viena izglītojamā vietai vismaz **2 m² – stāties spēkā 2023. gada 1.septembrī.**

Veselības inspekcija

Skolēnu uzturēšanās mācību telpā starpbrīžos

Viens no faktoriem, kāpēc gaisa apmaiņa telpā nav tik efektīva kā gribētos, iespējams, ir tas, ka ļoti bieži starpbrīžu laikā skolēni nepamet kabinetu

Tikai 49 (28 %) mācību telpās (no 177) skolēniem aizliegts starpbrīžu laikā atrasties klasē

Veselības inspekcija

Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai

Lai ieviestu pietiekami efektīvus pasākumus Covid-19 ierobežošanai, izglītības iestādei ir **jāsadarbojas ar vecākiem un izglītojamajiem**, tai skaitā norādot uz vecāku atbildību uzraudzīt bērnu veselību.

Veselības inspekcija

PALDIES PAR UZMANĪBU!

Sabiedrības veselības departamenta vadītāja
Solvita Muceniece